

REACTIENOTA OVERLEG BESTEMMINGSPLAN FRANEKER - NIJ FRISTHO

1. INLEIDING

Het voorontwerpbestemmingsplan *Franeker – Nij Fritho* is op 25 juli 2023 in het kader van het vooroverleg naar de wettelijke overlegpartners gestuurd. Tijdens het vooroverleg is hen gelegenheid geboden een overlegreactie in te dienen. Hierop zijn overlegreacties ingediend door Provincie Fryslân, Wetterskip Fryslân, Brandweer Fryslân en Gasunie. Naar aanleiding van de overlegreactie van Brandweer Fryslân is de FUMO om aanvullend advies gevraagd.

De reacties zijn beoordeeld, waarbij is nagegaan óf en hoe het plan bijgesteld moet worden. Deze nota is het eindresultaat daarvan. In hoofdstuk 2 zijn de overlegreacties samengevat en per onderdeel voorzien van een gemeentelijke beantwoording. Hierbij is ook is aangegeven of de reactienota leidt tot aanpassingen in het bestemmingsplan. De overlegreacties zijn als bijlagen bij deze reactienota opgenomen.

2. BEANTWOORDING OVERLEGREACTIES

Provincie Fryslân

Provincie Fryslân heeft een overlegreactie ingediend die ingaat op de volgende onderwerpen.

Ruimtelijke kwaliteit

De provincie Fryslân heeft opgemerkt dat het voorgestelde plan onvoldoende rekening houdt met de ruimtelijke inpassing van de schoorsteen. Het lijkt erop dat het stedenbouwkundige plan niet voldoende is gebaseerd op een grondige analyse van de locatie en de omliggende gebieden. De huidige plaatsing van de schoorsteen naast een parkeerterrein en slechts één appartementencomplex doet geen recht aan de historische en culturele waarde, en aan het potentieel van de schoorsteen om te fungeren als landmark. Bovendien blijft onduidelijk of het behoud van de schoorsteen daadwerkelijk wordt gegarandeerd. De provincie raadt dan ook aan om het stedenbouwkundige plan beter af te stemmen op de kenmerken van het gebied en duidelijk aan te tonen dat er serieus wordt ingezet op het behoud van de schoorsteen.

Reactie gemeente

Naar aanleiding van deze reactie is in het ontwerp en in het beeldkwaliteitsplan meer nadruk gelegd op de integratie van de schoorsteen en de culturele historie van de omgeving. Bovendien zijn de parkeerplaatsen niet langer centraal geplaatst in het middengebied, maar zijn ze in de aangepaste deels onder de woongebouwen aangelegd. Hierdoor ontstaat een centrale groene ruimte waarin de schoorsteen goed tot zijn recht komt en kan dienen als een 'landmark' voor de omgeving. De toelichting van het bestemmingsplan wordt hierop aangepast.

Natuurinclusief bouwen

De provincie Fryslân adviseert om te kijken naar de mogelijkheden voor natuurinclusief bouwen.

Reactie gemeente:

Bij de aanvraag omgevingsvergunning voor het bouwen van woningen wordt aan het aspect natuurinclusief bouwen zo mogelijk een nadere invulling gegeven.

Wetterskip Fryslân

Het Wetterskip Fryslân kan niet instemmen met het plan. Het plan is niet bekend gemaakt bij Wetterskip Fryslân via de digitale watertoets en/of het relatiebeheer. Er is onvoldoende informatie om het plan te beoordelen.

Reactie gemeente:

Het plan is inmiddels kenbaar gemaakt bij het Wetterskip Fryslân en de gegeven adviezen zijn verwerkt in het bestemmingsplan. Ook heeft aan aanvullend overleg met de ontwikkelaar, de gemeente en het wetterskip plaatsgevonden. Dit heeft er onder ander toe geleid dat de sloot aan der oostzijde van het plangebied is verbreed en wordt verbonden met de sloot aan de zuidzijde van het plangebied. Door de verbreding van de sloot is deze beter bereikbaar voor beheer en onderhoud. Het ontwerp en het bestemmingsplan zijn hierop aangepast.

Brandweer Fryslân

Brandweer Fryslân heeft een overlegreactie ingediend die ingaat op meerdere onderwerpen.

Omgevingsveiligheid

Brandweer Fryslân voorziet voor het plangebied een knel-/aandachtspunt met betrekking tot omgevingsveiligheid, omdat in de directe nabijheid van het plan een hogedruk aardgasleiding is gelegen. Enkele woningen van het plangebied zijn gesitueerd in de 100% letaliteitscontour. Brandweer Fryslân adviseert meerdere hierna genoemd maatregelen. Al deze maatregelen zijn uitvoerbaar op basis van de juridische regeling van het bestemmingsplan.

Brandwerende gevels

De brandweer adviseert de gevels, beglazingen en kozijnen dusdanig uit te voeren dat deze brandwerend zijn.

Reactie gemeente:

Bij de aanvraag voor de omgevingsvergunning voor de bouw van de woningen zal dit aspect verder worden uitgewerkt.

Vluchtroutes

Alle woongebouwen te voorzien van vluchtroutes van de leiding af en te zorgen dan vanuit de grondgebonden woningen van de bron af kan worden gevlucht.

Reactie gemeente:

Voor alle grondgebonden gebouwen en woongebouwen geldt dat er een vluchtroute beschikbaar is om te ontsnappen van de bron. De ingangen van de woningen zijn niet gericht naar de gasleiding. Daarnaast wordt het plangebied ontsloten via de N384 waardoor aanwezige personen kunnen wegvluchten van de bron.

Fakkelbrand en handelingsperspectief

De brandweer adviseert om het scenario van een fakkelbrand en de bijbehorende handelingsrichtlijnen te communiceren met de initiatiefnemer en de toekomstige bewoners. In deze scenario's is het voor de brandweer niet haalbaar om directe hulp te bieden. Dit betekent dat aanwezigen in het gebied op zichzelf zijn aangewezen als het gaat om het ontvluchten van de situatie.

Reactie gemeente:

De gemeente en de initiatiefnemer zullen dit aspect communiceren met de toekomstige bewoners.

Opstellen groepsrisico

De brandweer adviseert op basis van het Bevb een verantwoording van het groepsrisico op te stellen indien het plan binnen het invloedgebied ligt.

Reactie gemeente:

De gemeente heeft advies ingewonnen bij de FUMO met betrekking tot het opstellen van een verantwoording voor het groepsrisico. De FUMO adviseert om een aantal woningen buiten de zone met een letaliteit van 100% te verplaatsen. Bovendien concludeert de FUMO dat er in het plangebied geen berekend groepsrisico aanwezig is. Het FUMO heeft geadviseerd een beperkt verantwoording van het groepsrisico op te nemen in het bestemmingsplan. Dit wordt opgenomen in het bestemmingsplan, zie hiervoor ook de beantwoording van de reactie van de FUMO verderop in deze nota.

Aanwezigheid aardgasleiding

De brandweer adviseert om contact op te nemen met de Gasunie om te overleggen of de hogedruk aardgasleiding als beschreven onder hoofdstuk 2 aanwezig is of niet. Als deze leiding aanwezig is, dan wil de brandweer aanvullend advies opstellen.

Reactie gemeente:

Er is contact opgenomen met de Gasunie om te controleren of de leiding daadwerkelijk aanwezig is. De uitkomsten van het gesprek zijn terugkoppelt aan de brandweer worden opgevolgd bij de verder uitwerking van het project.

Bereikbaarheid

De brandweer adviseert om te voldoen aan de eisen die worden gesteld aan de bereikbaarheid van het plangebied. Om de woningen te bereiken is een (open)bare weg nodig die minimaal 4,5 meter vrije breedte heeft en minimaal 4,2 meter vrije ruimte in de hoogte nodig heeft, die in de breedte minimaal 3,25 meter verhard is en die berekend is op een totaalgewicht van 30 ton en een asbelasting van 11,5 ton.

Reactie gemeente:

Bij de verdere uitwerking van de plannen wordt rekening gehouden met de gestelde eisen.

Ontbrekende gegevens

De brandweer wil de gegevens betreffende de indeling van de drie woongebouwen (ontvluchting, locatie, trappenhuisen, indeling en diepte appartementen en dergelijke) ontvangen.

Reactie gemeente:

Zodra de bouwtekeningen gereed zijn en/of de vergunningsaanvraag is gedaan, zal dit gedeeld worden met de brandweer.

Uitsluiten woonfunctie voor zorg

De brandweer adviseert om het vestigen van 'woonfunctie voor zorg' volgens het Bouwbesluit 2023 uit te sluiten in het plangebied uit te sluiten in het bestemmingsplan.

Reactie gemeente:

De bestemmingen in het plangebied zijn bedoeld voor een reguliere woonfunctie Een woon-zorgfunctie is in het plangebied niet mogelijk. Dit behoeft daarom niet specifiek uitgesloten te worden.

Gasunie

De Gasunie heeft geen opmerkingen ten aanzien van het plan.

Reactie gemeente:

De gemeente neemt dit ter kennisgeving aan.

Fumo

Naar aanleiding van het aspect 'externe veiligheid' in het voorontwerpbestemmingsplan heeft FUMO een aanvullend advies opgesteld.

Hieruit blijkt dat het plangebied binnen het invloedsgebied van een hogedruk aardgastransportleiding van de Gasunie ligt. De ruimtelijke situatie voldoet aan de grenswaarde van het $PR10^{-6}$ per jaar. Vanwege de ligging van het plangebied binnen het invloedsgebied van de hogedruk aardgastransportleiding moet de gemeente het groepsrisico verantwoorden.

De uitkomsten van de uitgevoerde kwantitatieve risicoanalyse levert voor zowel de bestaande als voor de nieuwe situatie geen groepsrisico op. Hierdoor kan de gemeente volstaan met een beperkte verantwoording van het groepsrisico. Met behulp van het uitvoeren van de verantwoordingsplicht voor het groepsrisico en het advies van Brandweer dient het bevoegd gezag zich uit te spreken over de aanvaardbaarheid van het restrisico. Wat betreft de acceptatie van het restrisico dient ook het belang van de ontwikkeling meegewogen te worden.

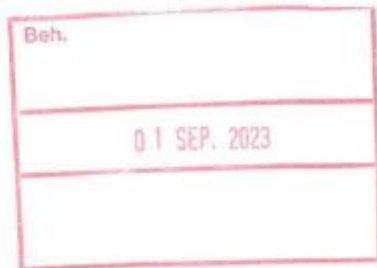
De overige in de omgeving aanwezige risicobronnen zijn niet relevant voor deze ruimtelijke ontwikkeling.

Reactie gemeente:

In de toelichting van het bestemmingsplan wordt met deze informatie aangevuld waarbij wordt ingegaan op de adviezen van Brandweer Fryslân en de FUMO en een beperkte verantwoording van het groepsrisico wordt gedaan.

BIJLAGE 1 OVERLEGREACTIES

Provincie Fryslân

College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Waadhoeke
Postbus 58
8800 AB FRANEKER

provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 20120
8900 hm Leeuwarden
tweebaksmarkt 52
(058) 292 59 25

www.fryslan.nl
provincie@fryslan.nl
www.twitter.com/provfryslan

provinsje fryslân

Leeuwarden, 31 augustus 2023
Verzonden, **31 AUG. 2023**

Ons kenmerk : 02146978
Afd./Opgave : Omgevingszaken
Behandeld door : Omgevingszaken / (058) 292 59 25 of romte@fryslan.nl
Uw kenmerk :
Bijlage(n) :

Onderwerp : PF-2023/267332: advies vooroverleg bestemmingsplan Franeker - Nij Frishto

Geacht college,

Op 25 juli 2023 hebben wij bovengenoemd voorontwerp bestemmingsplan ter advisering ontvangen.

Wij kunnen instemmen met de herontwikkeling van deze voormalige bedrijfslocatie.

De provinciale belangen geven ons aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen.

Ruimtelijke kwaliteit

Hoewel het hier bestaand stedelijk gebied betreft en gestreefd wordt naar behoud van de karakteristieke fabrieksschoorsteen, zijn er enkele opmerkingen te maken. Allereerst moet worden opgemerkt dat het stedenbouwkundig plan niet of nauwelijks lijkt te zijn gebaseerd op een grondige analyse van de locatie en de omliggende terreinen. Het plan stelt zich auto-noom op en mist daardoor binding met het gebied. Ook de manier waarop de fabrieksschoorsteen wordt bediend, oogt onvoldoende respectvol. Juist dit object, dat nu wat verloren nabij een parkeerplaats en één appartementenblok blijft staan, kan worden benut als belangrijke landmark. Daarnaast is ten aanzien van de fabrieksschoorsteen niet duidelijk of behoud werkelijk wordt bereikt (is het object bouwkundig beoordeeld, is er vanuit het plan financiële dekking om de schoorsteen te behouden). Geadviseerd wordt om het stedenbouwkundig plan meer te enten op gebiedskenmerken en om serieuzere behoudsinzet voor de fabrieksschoorsteen aan te tonen zodat dit geen loze inzet gaat worden.

Natuurinclusief bouwen

Wij adviseren u te kijken naar de mogelijkheden voor natuurinclusief bouwen. Korteidshalve verwijzen wij u naar onze factsheet Natuurinclusief bouwen. U kunt de factsheet vinden op onze website.

Vervolg

Vanwege de opmerkingen over de provinciale belangen, vragen wij u ons te informeren over de terinzagelegging van het ontwerp bestemmingsplan met vermelding van het zaaknummer PF-2023/267332.

Vragen

Mocht u naar aanleiding van het advies nog vragen of behoefte hebben aan overleg dan kunt u een mail sturen naar romte@fryslan.nl met vermelding van het zaaknummer PF-2023/267332.

Hoogachtend,

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

teamleider Groene Regelgeving

Wetterskip Fryslân

Gearchiveerd: maandag 11 september 2023 12:29:37

Van: @wetterskipfryslan.nl

Verzonden: Tue, 8 Aug 2023 08:22:55

Aan: [Info Waadhoeke](#)

Cc:

Onderwerp: Reactie op het concept-bestemmingsplan Nij Fristho te Franeker

Urgentie: Normal

Precisie: None

Geacht collega van B&W,

Hierbij onze reactie op het concept-bestemmingsplan Nij Fristho wat we op 26 juli jl. van u ontvingen ter reactie.

Vanuit het aspect water kunnen wij niet instemmen met het plan. Het plan is niet bekend gemaakt bij Wetterskip Fryslân via de digitale Watertoets en/of het relatiebeheer. Voor ons is het nu niet duidelijk wat voor wateraspecten en belangen er spelen voor deze locatie en hoe deze worden geborgd in het plan.

Onze reactie is bekend bij de initiatiefnemer en deze heeft aangegeven in september een overleg te organiseren om het plan nader met ons af te stemmen.

Mochten er vragen zijn over onze reactie dan hoor ik het graag, i.v.m. zomervakantie ben ik afwezig van 10 augustus tot 5 september. Voor dringende vragen over dit onderwerp kunt u contact zoeken met mijn vervanger, email: , tel

Met vriendelijke groet,

Gebiedsadviseur Noord

Vakgroep Bestuursadvisering, Communicatie en Omgeving

Wetterskip Fryslân | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

www.wetterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

BRANDWEER

Fryslân

Aan het college van Burgemeester en Wethouders van de
gemeente Waadhoeke
T.a.v. [REDACTED]
Postbus 58
8800AB FRANEKER

Postbus 612
8901 BK LEEUWARDEN
T 088 22 99 666
F 088 22 99 661
I www.brandweefryslan.nl
E info@brandweefryslan.nl

Datum	4 september 2023	Behandeld door		Bijlagen	1
Onze referentie	UIT/29138 Z/23/00012108	Doorkiesnummer			
Uw referentie	28761	E-mail	.@brandweefryslan.nl		
Uw brief van	25 juli 2023			Pand-ID	

Onderwerp Adviesaanvraag voorontwerp bestemmingsplan - Nij Frishto - Franeker

Geacht college,

Op 25 juli 2023 heeft Brandweer Fryslân uw verzoek ontvangen om te adviseren op het voorontwerp bestemmingsplan 'Franeker - Nij Frishto'. Het plan voorziet in het realiseren van 22 grondgebonden woningen en 3 woongebouwen met in totaal 36 woningen, met bijbehorend buitengebied. Het plan zal worden gerealiseerd op een verouderd terrein van een voormalig schoonmaakbedrijf en een bandenbedrijf aan de Harlingerweg in Franeker. Momenteel is het terrein niet meer in gebruik. De bestaande bebouwing zal grotendeels worden gesloopt.

Ons belang is om de fysieke veiligheid en de brandweezorg in Fryslân goed geregeld te hebben. De doelen die wij hiermee nastreven zijn het voorkomen en beperken van brand(gevaar) en slachtoffers en het borgen van een veilige en adequate incidentbestrijding. Daarom reageren wij middels dit advies op het toegezonden voorontwerp.

Uitwerking

Het voorliggende advies betreft een advies op grond van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en de Wet veiligheidsregio's (Wvr) in relatie tot omgevingsveiligheid en brandweezorg. De uitwerking hiervan is in de bijlage opgenomen.

Bij het opstellen van dit advies zijn we ervan uitgegaan dat het voor de te realiseren grondgebonden woningen en woongebouwen niet gaat om een woonfunctie bedoeld voor verminderd of niet zelfredzamen overeenkomstig de 'woonfunctie voor zorg' in het Bouwbesluit 2012. Daarnaast maakt een bouwbesluittoets overeenkomstig Bouwbesluit 2012 geen onderdeel uit van dit advies.

Advies

Gelet op de punten welke zijn beschreven in de bijlage constateert Brandweer Fryslân knelpunten in het kader van de veiligheid en zelfredzaamheid van aanwezigen binnen het voorgestelde ontwerp van het plangebied en de bestrijdbaarheid van een mogelijk incident van met name de hogedruk aardgasleiding.

BRANDWEER

Fryslân

Brief: UIT/29138 Z/23/00012108
Pagina 2 van 13

In overeenstemming met de in de bijlage beschreven opmerkingen adviseert Brandweer Fryslân om alle gebouwen (de grondgebonden woningen en de woongebouwen) in ieder geval buiten de 100%-letaliteitscontour van de leiding te situeren, en bij voorkeur ook buiten de 1%-letaliteitscontour, en zo ver mogelijk van de risicobron af. We merken daarbij op dat aan het gas in dergelijke hogedruk aardgasleidingen het stofje niet is toegevoegd dat gas zijn specifieke geur geeft. Een (beginnende) gaslek zal daardoor op basis van geur ook niet spoedig worden ontdekt.

Wanneer, ondanks bovenstaande advies, wordt gekozen om de betreffende gebouwen toch binnen de 100%- en/ of 1%-letaliteitscontour te situeren, adviseren we om een aantal preventieve maatregelen te treffen aan de gebouwen. Dit zodat de gebouwen minder snel in brand zullen raken en de aanwezigen, met name in de 1%-letaliteitscontour, een grotere kans hebben om veilig te vluchten (in de 100%-letaliteitszone zal 99% van de mensen overlijden). Hierbij adviseren we om:

- De gevels, beglazing en kozijnen dusdanig uit te voeren dat deze brandwerend zijn.
- Trappenhuizen aan de andere zijde van alle gebouwen te situeren dan de zijde waar de risicobron is gelegen. We merken op dat we geen bouwkundige tekeningen hebben ontvangen met daarop de locatie van trappenhuizen, vluchtwegen, e.d.

Verder adviseren we, ongeacht of de grondgebonden woningen en/ of woongebouwen binnen of buiten de 100%- en/ of 1%-letaliteitsconcur van de leiding worden gesitueerd om:

- Alle woongebouwen te voorzien van vluchtroutes van de leiding af en te zorgen dat ook vanuit de grondgebonden woningen van de bron af kan worden gevlucht.
- Het scenario (dreigende) fakkelbrand en het bijbehorende handelingsperspectief te communiceren met de initiatiefnemer en de toekomstige bewoners in het plangebied. Waarbij moet worden benadrukt dat de brandweer niet zal kunnen inzetten binnen het plangebied, omdat bij een dergelijk incident de warmtestraling nog circa 4 kW/m² bedraagt op een afstand van 80 meter van de leiding. De brandweer kan met beschermende kleding een langdurige inzet plegen bij een warmtestraling van maximaal 3 kW/m². Dit betekent voor aanwezigen in het plangebied dat deze op zichzelf zijn aangewezen als het gaat om vluchten.
- Op basis van het Bevb een verantwoording van het groepsrisico op te (laten) stellen indien het plan binnen het invloedsgebied ligt. De aspecten uit deze brief dienen daarbij als basis.
- Door de gemeente en/ of Bureau Externe Veiligheid van de FUMO contact op te (laten) nemen met de Gasunie om te overleggen of de hogedruk aardgasleiding als beschreven onder hoofdstuk '2. Uitgangspunten' daadwerkelijk aanwezig is of niet. Wij horen dit dan ook graag zodat we, indien nodig, alsnog een aangevuld advies kunnen opstellen waarin de leiding alsnog wordt betrokken op het plangebied.
- Te borgen dat de brandweer het plangebied kan bereiken door te voldoen aan de eisen qua wegen (afmetingen, tonnages en bochtstralen) als genoemd onder paragraaf 4.3. Bereikbaarheid.
- Gegevens betreffende de indeling van de drie woongebouwen (ontvluchting, locatie trappenhuizen, indeling en diepte appartementen, e.d.) aan ons aan te leveren. Evenals enige info qua afmetingen van de grondgebonden woningen. Dit om te kunnen adviseren m.b.t.:
 - o de inzetdiepte bij brand i.r.t. de benodigde opstelplaatsen;

BRANDWEER

Fryslân

Brief: UIT/29138 Z/23/00012108
Pagina 3 van 13

- de vraag of het wenselijk is dat we eventueel middels een hoogwerker van de brandweer de woongebouwen, bijvoorbeeld via balkons, kunnen bereiken. Mogelijk kan dit in geval van brand een bijdrage aan het veilig evacueren van aanwezige personen opleveren.
- de vraag of, en waar, eventueel extra brandkranen benodigd zijn.
- De mogelijkheid van het vestigen van een 'woonfunctie voor zorg' volgens Bouwbesluit 2012 binnen het plangebied in het bestemmingsplan uit te sluiten.
- Brandweer Fryslân te betrekken bij de verdere uitwerking van onze adviezen en de verdere uitwerking en realisatie van het gehele plangebied.

Afsluiting

Mocht u naar aanleiding van dit advies een nadere toelichting willen, dan kunt u hiervoor contact opnemen met de behandelaar. De contactgegevens vindt u bovenaan in deze brief.

Hoogachtend,

namens het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Fryslân,
voor deze,

clusterhoofd risicobeheersing en planvorming

Deze brief is in een automatisch proces opgesteld en geaccordeerd en daarom niet ondertekend.

BRANDWEER

Fryslân

Brief: UIT/29138 Z/23/00012108
Pagina 4 van 13

Bijlage 1:

Toelichting op het advies van Brandweer Fryslân

Voorontwerp bestemmingsplan 'Franeker - Nij Frishto'

BRANDWEER

Fryslân

Brief: UIT/29138 Z/23/00012108
Pagina 5 van 13

1. Situatie

Het plan voorziet in het realiseren van 22 grondgebonden woningen en 3 woongebouwen met in totaal 36 woningen, met bijbehorend openbaar gebied. Het meest noordelijke woongebouw krijgt 5 bouwlagen met in totaal 14 appartementen en wordt maximaal 17 meter hoog. De andere twee woongebouwen krijgen 4 bouwlagen met 11 appartementen per gebouw waarbij de gebouwen maximaal 14 meter hoog worden. Het centrale deel van het plangebied wordt ingevuld met parkeerplaatsen in een groene setting. Deze parkeerplaatsen en de woningen in het plangebied kunnen worden bereikt via de bestaande aansluiting aan de noordzijde (Harlingerweg) en westzijde (Burg. J. Dijkstraweg) van het perceel.

Het plan zal worden gerealiseerd op een verouderd terrein van een voormalig schoonmaakbedrijf en een bandenbedrijf aan de Harlingerweg in Franeker. Momenteel is het terrein niet meer in gebruik. De bestaande bebouwing zal grotendeels worden gesloopt. De aanwezige schoorsteenpijp in het plangebied blijft in de plannen mogelijk behouden.

In het geldende bestemmingsplan 'Franeker Zuid' heeft het plangebied grotendeels de bestemming 'Bedrijventerrein', omdat deze nu nog deel uitmaken van bedrijventerrein West. Voor een klein deel hebben de gronden in het geldende bestemmingsplan de bestemming 'Wonen - 1'.

De nieuwe ontwikkeling is niet mogelijk op basis van de geldende planologische regeling uit het bestemmingsplan 'Franeker Zuid'. Om de ontwikkeling juridisch-planologisch mogelijk te maken, is het vaststellen van een nieuw bestemmingsplan noodzakelijk.

2. Uitgangspunten

Bij het opstellen van dit advies zijn we ervan uitgegaan dat het voor de te realiseren grondgebonden woningen en woongebouwen niet gaat om een woonfunctie bedoeld voor verminderd of niet zelfredzamen overeenkomstig de 'woonfunctie voor zorg' in het Bouwbesluit 2012.

Daarnaast maakt een bouwbesluittoets overeenkomstig Bouwbesluit 2012 geen onderdeel uit van dit advies.

Als laatste merken we op dat op de Signaleringskaart EV een (kort) tracé van een hogedruk aardgasleiding (verder: leiding) is ingetekend, met nummer N-502-05, welke loopt vanaf de Harlingerweg naar de achtertuin van de woning aan Harlingerweg 45. De leiding zou eigendom zijn van de Gasunie en een diameter van 4 inch en een druk van 10.000 bar hebben. Er zijn geen 100% en 1% letaliteitscontouren voor de leiding ingetekend.

Voor zover bij ons bekend ligt op deze locatie niet een dergelijk kort leidingtracé. Volgens onze gegevens ligt de leiding N-502-05 noordelijker en is deze onderdeel van het tracé Dongjum – Berlikum. In ons advies, onder hoofdstuk 3, hebben we deze leiding dan ook niet betrokken op het plangebied.

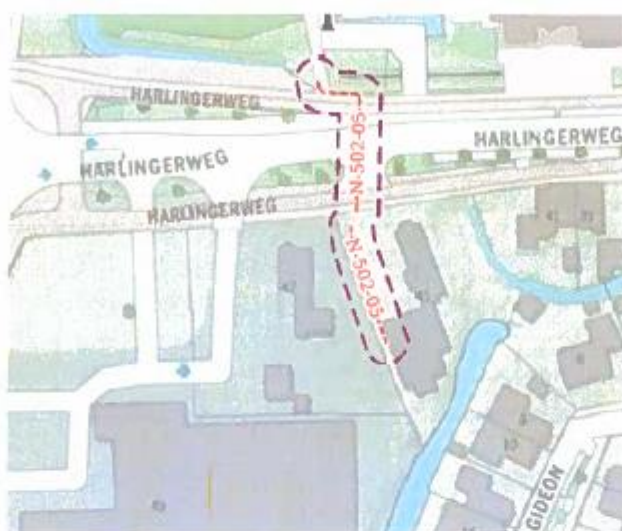
Onderstaand is in figuur 1 het betreffende leidingtracé, zoals ingetekend op de Signaleringskaart EV, weergegeven.

BRANDWEER

Fryslân

Brief: UIT/29138 Z/23/00012108
Pagina 6 van 13

Figuur 1: Betreffende korte tracé hogedruk aardgasleiding N-502-05 (Bron: Signaleringskaart EV).

We adviseren aan de gemeente en/ of Bureau Externe Veiligheid van de FUMO om contact op te (laten) nemen met de Gasunie om te overleggen of de leiding daadwerkelijk aanwezig is of niet. Wij horen dit dan ook graag zodat we, indien nodig, alsnog een aangevuld advies kunnen opstellen waarin de leiding wel wordt betrokken op het plangebied.

3. Omgevingsveiligheid

In de nabijheid van het plangebied bevindt zich een hogedruk aardgasleiding en een gasontvangststation. Daarnaast zijn in de nabijheid van het plangebied een gasflessendepot en een LPG-tankstation aanwezig.

De brandweer heeft in haar advies gekeken naar een aantal aspecten voor deze risicobron:

- plaatsgebonden risico
- groepsrisico
- nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen
- bestrijdbaarheid
- zelfredzaamheid

Onderstaand zijn de conclusies opgenomen.

Buisleiding

Direct naast het plangebied, aan de westzijde, ligt een hogedruk aardgasleiding met nummer N-502-44 (verder: leiding) met een diameter van 4 inch en een werkdruk van 40 bar. De leiding buigt in zuidelijke richting om naar het oosten waardoor de leiding eveneens aan de zuidzijde nabij het plangebied is gelegen.

Brandweer Fryslân heeft op basis van de Signaleringskaart EV niet kunnen achterhalen of een PR-contour 10^{-5} aanwezig is rondom de leiding. Wel is een PR-contour 10^{-5} ingetekend welke niet over het plangebied ligt. De PR 10^{-6} zou dan kleiner moeten zijn en daarmee gaan we

BRANDWEER

Fryslân

Brief: UIT/29138 Z/23/00012108
Pagina 7 van 13

ervan uit dat deze niet over het plangebied ligt. Op basis van het Bevb zijn geen kwetsbare objecten toegestaan binnen deze PR 10^{-6} contour.

Grondgebonden woningen en woongebouwen zijn op basis van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) kwetsbare objecten. In dit geval is de afstand van de grondgebonden woning met de kortste afstand tot de buisleiding circa 12 meter, bijbehorende tuin en schuur op liggen op circa 6 meter. Diverse andere woningen liggen ook kort op de leiding, rond de 20 meter. De afstand van het meest zuidelijk gelegen woongebouw met appartementen tot de leiding is circa 20 meter. De rand van de (openbare) buitenruimte van het plangebied ligt korter op de leiding.

In onderstaande figuur 2 hebben we een impressie van de hogedruk aardgasleiding met bijbehorende 100%- en 1%-letaliteitscontouren in het plangebied weergegeven. We merken op dat de afstanden van de contouren in werkelijkheid enigszins kunnen afwijken van onderstaande door ons ingetekende situatie (lees: verder of minder ver over het plangebied kunnen liggen).

Figuur 2: Impressie hogedruk aardgasleiding N-502-44 in het plangebied met de 100%- en 1%-letaliteitscontouren.

De 100%-letaliteitscontour van de leiding (eerste effectcirkel, roodbruine contour in bovenstaande afbeelding) heeft een afstand van 30 meter en de 1%-letaliteitscontour (tweede effectcirkel, groene contour in bovenstaande afbeelding) heeft een afstand van 50 meter. Hiermee liggen diverse grondgebonden woningen en appartementen van de woongebouwen in het invloedsgebied van de leiding en dient er op basis van het Besluit externe veiligheid

BRANDWEER

Fryslân

Brief: UIT/29138 Z/23/00012108
Pagina 8 van 13

buisleidingen (Bevb) een verantwoording van het groepsrisico plaats te vinden. De aspecten uit deze brief dienen daarbij als basis. Daarnaast ligt een deel van het plangebied buiten het invloedsgebied in de derde effectcirkel.

De mogelijke gevaren die horen bij ondergrondse aardgasleidingen zijn incidenten die te maken hebben met het ontbranden van brandbaar gas. Hierbij valt te denken aan een (fakkel)brand en de bijkomende hitte die wordt veroorzaakt door deze brand.

Wanneer zich een fakkelbrand voordoet met gas uit de leiding ontstaat tot op 30 meter een warmtestraling van 35 kW/m² en tot op 50 meter een warmtestraling van 10 kW/m². Dit betekent dat wanneer een woning of woongebouw binnen de eerste 30 meter is gelegen, dat alle brandbare materialen zullen ontbranden en de ruiten zullen breken. De verwachting is dat 99% van de binnen of buiten aanwezigen overlijdt en 1% zwaargewond raakt. Dezelfde soort effecten zijn te verwachten tot op een afstand van 50 meter, waarin een afname is van de intensiteit van de hittestraling. Het aantal doden en gewonden daarbij zal, afhankelijk van de afstand tot het incident, afnemen. In de derde effectcirkel komen mensen niet meer te overlijden, maar bestaat er nog een kleine kans op licht gewonden. We adviseren om de woningen en woongebouwen (verder: alle gebouwen) in ieder geval buiten de 100%-letaliteitscontour van de leiding te situeren, en bij voorkeur ook buiten de 1%-letaliteitscontour, en zo ver mogelijk van de risicobron af. We merken daarbij op dat aan het gas in dergelijke hogedruk aardgasleidingen het stofje niet is toegevoegd dat gas zijn specifieke geur geeft. Een (beginnende) gaslek zal daardoor op basis van geur ook niet spoedig worden ontdekt.

Wanneer, ondanks bovenstaande advies, wordt gekozen om de betreffende gebouwen toch binnen de 100%- en/ of 1%-letaliteitscontour te situeren, adviseren we om een aantal preventieve maatregelen te treffen aan de gebouwen. Dit zodat de gebouwen minder snel in brand zullen raken en de aanwezigen, met name in de 1%-letaliteitscontour, een grotere kans hebben om veilig te vluchten (in de 100%-letaliteitszone zal 99% van de mensen overlijden). We adviseren om de gevels, beglazing en kozijnen dusdanig uit te voeren dat deze brandwerend zijn. We hebben geen bouwkundige tekeningen ontvangen met daarop trappenhuizen en dergelijke, maar we adviseren om trappenhuizen aan de andere zijde van alle gebouwen te situeren dan de zijde waar de risicobron is gelegen.

Vanwege de warmtestraling bij een dergelijk incident met de leiding zal het optreden van de brandweer (indien mogelijk) zich toespitsen op het blussen van secundaire branden en het redden van getroffen personen buiten het plangebied. De brandweer zal niet kunnen inzetten binnen het plangebied omdat bij een dergelijk incident de warmtestraling nog circa 4 kW/m² bedraagt op een afstand van 80 meter van de leiding. De brandweer kan met beschermende kleding een langdurige inzet plegen bij een warmtestraling van maximaal 3 kW/m²¹. Dit betekent voor aanwezigen in het plangebied dat deze op zichzelf zijn aangewezen als het gaat om vluchten. Daarbij is het handelingsperspectief om van de bron af te vluchten. Om dit mogelijk te maken adviseren wij om alle woongebouwen te voorzien van vluchtroutes van de leiding af en te zorgen dat ook vanuit de grondgebonden woningen van de bron af kan worden gevlucht. Tevens adviseren we om het scenario (dreigende) fakkelbrand en het bijbehorende handelingsperspectief te communiceren met de initiatiefnemer en de toekomstige bewoners in het plangebied.

¹ Bron: TNO-rapport 'Veilige stralingscontouren bij incidenten – gerelateerd aan warmtebelasting voor hulpverleners', d.d. april 2006.

BRANDWEER

Fryslân

Brief: UIT/29138 Z/23/00012108
Pagina 9 van 13

Gasontvangstation

Westelijk van het plangebied is het gasontvangstation 'Franeker GOS N359' langs de Burgemeester J. Dijkstraweg aanwezig. Op basis van de gegevens op de Signaleringskaart EV ligt de veiligheidscontour van 15 meter voor een deel buiten de inrichtingsgrens. De contour ligt echter niet over het plangebied.

Brandweer Fryslân heeft geen specifieke opmerkingen m.b.t. dit gasflessendepot i.r.t. externe veiligheid.

Gasflessendepot Regts B.V.

Aan Voltastraat 1 in Franeker is Regts B.V. gesitueerd. Volgens de Signaleringskaart EV is binnen het bedrijf een gasflessendepot aanwezig waarvan een deel van de veiligheidscontour buiten de inrichtingsgrens is gelegen. De contour ligt echter niet over het plangebied.

Brandweer Fryslân heeft geen specifieke opmerkingen m.b.t. dit gasflessendepot i.r.t. externe veiligheid.

LPG-tankstation

Ten noorden van het plangebied is een Texaco tankstation gelegen aan de Burg. J. Dijkstraweg 10 met een LPG-tankstation en een ondergronds LPG-reservoir met een inhoud van 20 m³. Het tankstation heeft een vergunde doorzet van 999 m³ per jaar en een invloedsgebied van 150 meter. De voorgestelde locatie voor het plangebied valt buiten de plaatsgebonden risicocontour 10⁻⁶ en het invloedsgebied van de LPG-installatie. Op basis van artikel 12 van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) is een verantwoording van het risico, inclusief een groepsrisicoberekening, in dit geval dan ook niet verplicht.

Scenario slangbreuk gevolgd door een fakkelbrand

Uit de circulaire LPG volgt dat het bevoegd gezag een effectafstand van 60 meter aan dient te houden van het vulpunt van het LPG-tankstation tot kwetsbare objecten, zoals in dit geval aan de orde is. De afstand van 60 meter is gebaseerd op het ongevalsscenario dat het meest bijdraagt aan het plaatsgebonden risico: slangbreuk gevolgd door een fakkelbrand. Het scenario kan onmiddellijk (dus zonder ontwikkeltijd) optreden. Een fakkelbrand wordt veroorzaakt doordat na een botsing de losslang van de LPG-tank afbreekt. Hierdoor stroomt LPG uit en ontsteekt direct. Er ontstaat een fakkel die blijft branden tot de tank leeg is. De fakkel zal hittestraling geven voor de omgeving.

Gezien het scenario van de warme BLEVE minder bijdraagt aan het plaatsgevonden risico, is dit scenario niet verder beschreven in dit advies.

We gaan er in dit advies wel vanuit dat het LPG-tankstation wordt bevoorraadt met tankwagens die voorzien zijn van hittewerende bekleding waardoor het risico op het plaatsvinden van een BLEVE aanzienlijk wordt verlaagd. Dit is eveneens de basis voor de bepaalde effectafstand in de circulaire LPG.

Zelfredzame personen zijn vanaf 60 meter afstand voldoende beschermd tegen de effecten van dit scenario. De perceelsgrens van het nieuw te ontwikkelen plangebied ligt op circa 180 meter van het vulpunt van het LPG-tankstation en het dichtstbijzijnde nieuw te realiseren woongebouw ligt op een afstand van circa 185 meter van het vulpunt van het LPG-tankstation. Hiermee ligt het plangebied buiten de effectafstand volgens de circulaire LPG.

BRANDWEER

Fryslân

Brief: UIT/29138 Z/23/00012108
Pagina 10 van 13

Brandweer Fryslân heeft op basis van voornoemde geen specifieke opmerkingen m.b.t. het LPG-tankstation i.r.t. het plangebied.

4. Advies risico's en brandweezorg

Brandweer Fryslân heeft de mogelijkheid een advies risico's en brandweezorg te geven in het kader van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. In een dergelijk advies komen aspecten aan bod die van belang zijn voor de basisbrandweezorg. Hierbij valt te denken aan onder meer de opkomsttijd, de bereikbaarheid, de beschikbaarheid van bluswater en de zelfredzaamheid.

4.1. Scenario 'brand verdieping/ bouwlaag'

Gelet op de aard van de bouwwerken (woningen/ appartementen) is een volledig ontwikkelde brand over de verdieping/ bouwlaag van een woning/ appartement een realistisch scenario. Dit beschouwende als scenario zal de inzet van de brandweer primair zijn gericht op het behouden van de omliggende woningen/ appartementen en/ of overige bebouwing.

In geval dat de brand beheersbaar is en eventueel nog personen aanwezig zijn, zal de prioriteit naast blussing mede worden gelegd op redding.

4.2. Opkomsttijd

Op basis van Dekkingsplan 2.0 van Brandweer Fryslân wordt het plangebied beschouwd als brandrisicogebied 2, waarbij een norm van 13 minuten geldt voor de opkomsttijd. Hoe hoger de opkomsttijd, des te groter de kans dat een brand onbeheersbaar wordt. Ook de kans op een succesvolle redding van in nood verkerende personen neemt af naarmate de opkomsttijd toeneemt. De berekende opkomsttijd voor het eerst aankomende blusvoertuig in het plangebied is circa 8 minuten en voldoet daarmee aan de geldende normen.

4.3. Bereikbaarheid

Naast de voorkeursroute moet een willekeurig adres vanaf een doorgaande verkeersader, in principe via een tweede onafhankelijke route bereikbaar zijn. Voor het plangebied wordt hieraan voldaan.

Om de grondgebonden woningen en woongebouwen vervolgens te kunnen bereiken is een (openbare) weg nodig die minimaal 4,5 meter vrije breedte heeft en minimaal 4,2 meter vrije ruimte in de hoogte heeft, die in de breedte minimaal 3,25 meter verhard is en die berekend is op een totaalgewicht van 30 ton en een asbelasting van 11,5 ton. De benodigde bochtenstraal is R5.5 en R10. Om een brandweervoertuig te kunnen opstellen en om gebruik te maken van alle rondom aangebrachte materiaalkasten zijn deze afmetingen ook nodig. In geval van een doodlopende weg is het noodzakelijk dat de wegbreedte minimaal 4,50 meter bedraagt en er een keermogelijkheid aanwezig is. Bij het ontbreken van een keermogelijkheid dient de wegbreedte minimaal 5 meter te zijn.

Kijkend naar het plangebied is niet met zekerheid te zeggen of de wegen naar de grondgebonden woningen en woongebouwen aan de genoemde eisen voldoen. Brandweer

BRANDWEER

Fryslân

Brief: UIT/29138 Z/23/00012108
Pagina 11 van 13

Fryslân adviseert om te borgen dat de brandweer het plangebied kan bereiken door te voldoen aan de bovengenoemde eisen.

Daarnaast dient in de nabijheid van de toegang van een object een opstelplaats te zijn voor de brandweer om een binnenaanval te kunnen doen. De opstelplaats kan in de praktijk afhankelijk zijn van de locatie van de brand. Dit kan bijvoorbeeld zijn bij de toegang van het trappenhuis van de woongebouwen. Een opstelplaats voor de brandweer dient aan een aantal voorwaarden te voldoen.

We hebben geen gegevens ontvangen betreffende de indeling van de drie woongebouwen (ontvluchting, locatie trappenhuisen, indeling en diepte appartementen, e.d.). Graag ontvangen we dergelijke informatie. Evenals enige info qua afmetingen van de grondgebonden woningen. Dit om te kunnen adviseren m.b.t. de inzetdiepte bij brand i.r.t. de benodigde opstelplaatsen (zie verder onder paragraaf 4.4. Bluswater) en of het wenselijk is dat we eventueel middels een hoogwerker van de brandweer de woongebouwen, bijvoorbeeld via balkons, kunnen bereiken. Mogelijk kan dit in geval van brand een bijdrage aan het veilig evacueren van aanwezige personen opleveren.

4.4. Bluswater

Een standaard brandweereenheid beschikt over een watertank van ongeveer 1.500 liter water. Hiermee kan een beginnende/ kleine brand worden geblust. Wanneer de brand verder ontwikkelt is/ wordt, zal de brandweer terugvallen op openbare bluswatervoorzieningen zoals brandkranen of open water.

In dit geval gaat het om woonfuncties in zowel de grondgebonden woningen als de woongebouwen. Voor een woningbrand is het bij een verder ontwikkelde brand in eerste instantie gewenst dat binnen 6 minuten minimaal 500 l/min, gedurende een uur, aan bluswater beschikbaar is voor de eerste brandbestrijding. Dit kan gerealiseerd worden door af te leggen op een brandkraan met een opbrengst van minimaal 30 m³/ uur die op maximaal 100 meter van de opstelplaats ligt, of door af te leggen op open water.

Rondom het plangebied zijn een aantal brandkranen gesitueerd, maar we schatten in dat deze te ver af liggen voor (een deel van) het plangebied. Als ook onder paragraaf 4.3 Bereikbaarheid benoemd hebben we geen gegevens ontvangen betreffende de indeling van de drie woongebouwen (ontvluchting, locatie trappenhuisen, indeling en diepte appartementen, e.d.) en info qua afmetingen van de grondgebonden woningen. Dergelijke gegevens zijn onder andere van belang m.b.t. de inzetdiepte en -hoogte bij brand i.r.t. de lengte van onze bluslangen en de locatie waarbinnen wij daarbij brandkranen nodig hebben. Graag ontvangen we dergelijke informatie eveneens om te kunnen adviseren of, en waar, eventueel extra brandkranen benodigd zijn.

Wanneer de brand verder ontwikkelt tot een grote brand zal worden opgeschaald om het WTS-systeem (grootschalig watertransport) van de brandweer in te zetten. Het gaat hierbij om een speciaal daarvoor te alarmeren vrachtwagen van de brandweer. Hierbij kan bluswater worden gehaald over grotere afstand. Dit WTS-systeem kan normaliter, mits de afstand waarover water moet worden onttrokken maximaal 1000 meter is, binnen een uur worden opgebouwd en operationeel zijn. De te onttrekken bluswatercapaciteit hiervoor bedraagt minimaal 120 m³/uur en is onbeperkt leverbaar.

BRANDWEER

Fryslân

Brief: UIT/29138 Z/23/00012108
Pagina 12 van 13

Voor het WTS kan in dit geval bluswater worden onttrokken uit bij voorbeeld het Van Harinxmakanaal op circa 500 meter ten zuiden van het plangebied.

4.5. Zelfredzaamheid

Er kunnen in de praktijk verminderd- of niet-zelfredzame bewoners aanwezig zijn, welke bij brand mogelijk moeilijker te evacueren zijn.

Onder hoofdstuk 2 in deze bijlage hebben we reeds benoemd dat we er bij het opstellen van dit advies vanuit zijn gegaan dat het voor de te realiseren grondgebonden woningen en woongebouwen niet gaat om een woonfunctie bedoeld voor verminderd of niet zelfredzamen overeenkomstig de 'woonfunctie voor zorg' (bijv. een zorgclusterwoning of groepszorgwoning) in het Bouwbesluit 2012.

Het is voor de zelfredzaamheid overigens wel van belang dat voor de woningen de 'woonfunctie voor zorg' overeenkomstig Bouwbesluit 2012 daadwerkelijk wordt uitgesloten. Wanneer de woningen de 'woonfunctie voor zorg' krijgen zouden de woningen in de toekomst gebruikt kunnen worden voor het huisvesten van verminderd zelfredzame personen, zoals minder validen en ouderen bijvoorbeeld. In dat geval zijn de bewoners niet meer volledig zelfredzaam en ontstaat voor de hulpdiensten de situatie dat de aanwezigen nadrukkelijk geholpen moeten worden bij het ontvluchten, wat een andere inzet van de hulpdiensten vraagt dan in de voorgestelde situatie. In het geval van een externe veiligheidsincident bij de hogedruk gasleiding zullen de aanwezigen zelf in staat moeten zijn om te kunnen vluchten (zie hiervoor onder hoofdstuk 3 bij 'Buisleidingen').

Brandweer Fryslân adviseert daarom de mogelijkheid van het vestigen van een 'woonfunctie voor zorg' volgens het Bouwbesluit 2012 binnen het plangebied in het bestemmingsplan uit te sluiten.

Eindadvies

Gelet op het voorgaande constateert Brandweer Fryslân knelpunten in het kader van de veiligheid en zelfredzaamheid van aanwezigen binnen het voorgestelde ontwerp van het plangebied en de bestrijdbaarheid van een mogelijk incident van met name de hogedruk aardgasleiding.

In overeenstemming met bovengenoemde opmerkingen adviseert Brandweer Fryslân om alle gebouwen (de grondgebonden woningen en de woongebouwen) in ieder geval buiten de 100%-letaliteitscontour van de leiding te situeren, en bij voorkeur ook buiten de 1%-letaliteitscontour, en zo ver mogelijk van de risicobron af. We merken daarbij op dat aan het gas in dergelijke hogedruk aardgasleidingen het stofje niet is toegevoegd dat gas zijn specifieke geur geeft. Een (beginnende) gaslek zal daardoor op basis van geur ook niet spoedig worden ontdekt.

Wanneer, ondanks bovenstaande advies, wordt gekozen om de betreffende gebouwen toch binnen de 100%- en/ of 1%-letaliteitscontour te situeren, adviseren we om een aantal

BRANDWEER

Fryslân

Brief: UIT/29138 Z/23/00012108
Pagina 13 van 13

preventieve maatregelen te treffen aan de gebouwen. Dit zodat de gebouwen minder snel in brand zullen raken en de aanwezigen, met name in de 1%-letaliteitscontour, een grotere kans hebben om veilig te vluchten (in de 100%-letaliteitszone zal 99% van de mensen overlijden). Hierbij adviseren we om:

- De gevels, beglazing en kozijnen dusdanig uit te voeren dat deze brandwerend zijn.
- Trappenhuizen aan de andere zijde van alle gebouwen te situeren dan de zijde waar de risicobron is gelegen. We merken op dat we geen bouwkundige tekeningen hebben ontvangen met daarop de locatie van trappenhuizen, vluchtwegen, e.d.

Verder adviseren we, ongeacht of de grondgebonden woningen en/ of woongebouwen binnen of buiten de 100%- en/ of 1%-letaliteitsconcur van de leiding worden gesitueerd om:

- Alle woongebouwen te voorzien van vluchtroutes van de leiding af en te zorgen dat ook vanuit de grondgebonden woningen van de bron af kan worden gevlucht.
- Het scenario (dreigende) fakkelbrand en het bijbehorende handelingsperspectief te communiceren met de initiatiefnemer en de toekomstige bewoners in het plangebied. Waarbij moet worden benadrukt dat de brandweer niet zal kunnen inzetten binnen het plangebied, omdat bij een dergelijk incident de warmtestraling nog circa 4 kW/m² bedraagt op een afstand van 80 meter van de leiding. De brandweer kan met beschermende kleding een langdurige inzet plegen bij een warmtestraling van maximaal 3 kW/m². Dit betekent voor aanwezigen in het plangebied dat deze op zichzelf zijn aangewezen als het gaat om vluchten.
- Op basis van het Bevb een verantwoording van het groepsrisico op te (laten) stellen indien het plan binnen het invloedsgebied ligt. De aspecten uit deze brief dienen daarbij als basis.
- Door de gemeente en/ of Bureau Externe Veiligheid van de FUMO contact op te (laten) nemen met de Gasunie om te overleggen of de hogedruk aardgasleiding als beschreven onder hoofdstuk '2. Uitgangspunten' daadwerkelijk aanwezig is of niet. Wij horen dit dan ook graag zodat we, indien nodig, alsnog een aangevuld advies kunnen opstellen waarin de leiding alsnog wordt betrokken op het plangebied.
- Te borgen dat de brandweer het plangebied kan bereiken door te voldoen aan de eisen qua wegen (afmetingen, tonnages en bochtstralen) als genoemd onder paragraaf 4.3. Bereikbaarheid.
- Gegevens betreffende de indeling van de drie woongebouwen (ontvluchting, locatie trappenhuizen, indeling en diepte appartementen, e.d.) aan ons aan te leveren. Evenals enige info qua afmetingen van de grondgebonden woningen. Dit om te kunnen adviseren m.b.t.:
 - de inzetdiepte bij brand i.r.t. de benodigde opstelplaatsen;
 - de vraag of het wenselijk is dat we eventueel middels een hoogwerker van de brandweer de woongebouwen, bijvoorbeeld via balkons, kunnen bereiken. Mogelijk kan dit in geval van brand een bijdrage aan het veilig evacueren van aanwezige personen opleveren.
 - de vraag of, en waar, eventueel extra brandkranen benodigd zijn.
- De mogelijkheid van het vestigen van een 'woonfunctie voor zorg' binnen het plangebied in het bestemmingsplan uit te sluiten.
- Brandweer Fryslân te betrekken bij de verdere uitwerking van onze adviezen en de verdere uitwerking en realisatie van het gehele plangebied.

Gasunie

Gearchiveerd: maandag 11 september 2023 12:28:42

Van: @gasunie.nl

Verzonden: Mon, 7 Aug 2023 12:50:07

Aan: @waadhoeke.nl

Onderwerp: RE: Vooroverleg bestemmingsplan Franeker - Nij Fritho

Urgentie: Normal

Precisie: None

Beste mevrouw,

Wij danken u voor de toezending van het conceptbestemmingsplan.

Het concept geeft geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Met vriendelijke groet,

Senior Adviseur Omgevingsmanagement Noord/Zuid

E: @gasunie.nl

M:

Postadres
Postbus 3347
8901 DH Leeuwarden

Bezoekadres
J.W. de Visserwei 10
9001 ZE Grou

(0566) 750 300
www.fumo.nl
info@fumo.nl

Gemeente Waadhoeke
De heer [REDACTED]
Postbus 58
8800 AB Franeker

Grou, 4 september 2023

Kenmerk : 2023-FUMO-0076262
Afdeling : Vergunningverlening en Specialistisch Advies
Behandeld door : [REDACTED]
Uw kenmerk :

Betreft : Advies EV Bestemmingsplan Nij Fristho in Franeker

Geachte heer [REDACTED]

U heeft de FUMO gevraagd om een onderzoek externe veiligheid uit te voeren ten behoeve van het bestemmingsplan Nij Fristho in Franeker (Harlingerweg). Naar aanleiding van het onderzoek externe veiligheid hebben wij een Advies externe veiligheid opgesteld. Voor dit bestemmingsplan is externe veiligheid van belang in verband met een hogedruk aardgastransportleiding.

In het advies is geadviseerd om een aantal woningen tot buiten de 100% letaliteitszone te verleggen. Verder is onze conclusie dat de ruimtelijke ontwikkeling vanuit externe veiligheidsoogpunt wel mogelijk is. Er is namelijk geen berekend groepsrisico aanwezig.

Als bevoegd gezag bent u nog wel verplicht om Brandweer Fryslân in de gelegenheid te stellen om een advies externe veiligheid uit te kunnen brengen over deze ruimtelijke ontwikkeling.

Voor een nadere onderbouwing verwijzen wij naar het bijgevoegde advies.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de heer [REDACTED] via bovenstaand telefoonnummer.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Afdelingshoofd Vergunningverlening en
Specialistisch Advies

IBAN: NL93 RABO 0135 5152 38
BTW: NL852608261B01
KVK: 57499470

**Concept-Advies EV
Bestemmingsplan Ny Fristho
gemeente Waadhoeke**

Grou, 8 september 2023

Advies EV Bestemmingsplan Ny Fristho in Franeker

gemeente Waadhoeke

Datum : 8 september 2023
Kenmerk : 2023-FUMO-0076262
Status : Definitief
Versie : 1.0

Inleiding

Bij de gemeente Waadhoeke is een verzoek van een ontwikkelaar binnengekomen voor de ontwikkeling van 3 woongebouwen en 22 grondgebonden woningen op het terrein van het voormalig schoonmaakbedrijf aan de Harlingerweg 49 te Franeker. De gebouwen van het voormalige schoonmaakbedrijf zullen grotendeels worden gesloopt. In verband met de aanwezigheid van een aantal risicobronnen die in de omgeving aanwezig zijn, vraagt de gemeente aan de FUMO om deze risicobronnen in kaart te brengen in de vorm van een advies externe veiligheid. Het advies van de FUMO treft u hierbij aan.

De ligging van het plangebied is in onderstaande figuur getoond, waarbij de ruimtelijke ontwikkeling geografisch in de omgeving is geprojecteerd.

Figuur 1 plangebied

Eindconclusie

Het plangebied ligt binnen het invloedsgebied, van een hogedruk aardgastransportleiding van de Gasunie Transport Services B.V.

De ruimtelijke situatie voldoet aan de grenswaarde van het $PR10^{-6}$ per jaar. Vanwege de ligging van het plangebied binnen het invloedsgebied van de hogedruk aardgastransportleiding moet de gemeente het groepsrisico verantwoorden.

De uitkomsten van de uitgevoerde kwantitatieve risicoanalyse levert voor zowel de bestaande als voor de nieuwe situatie geen groepsrisico op. Hierdoor kan de gemeente volstaan met een beperkte verantwoording van het groepsrisico.

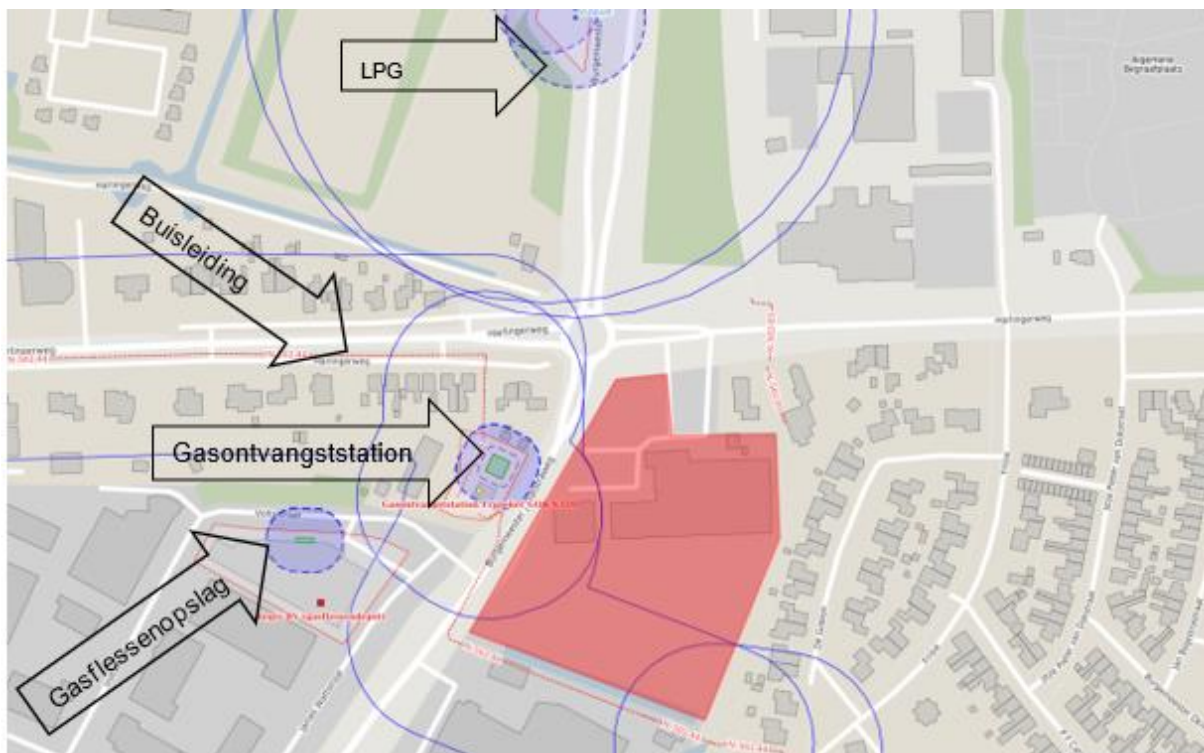
Met behulp van het uitvoeren van de verantwoordingsplicht voor het groepsrisico en het advies van Brandweer Fryslân (dat advies zal nog door de gemeente Waadhoeke moeten worden opgevraagd) dient het bevoegd gezag zich uit te spreken over de aanvaardbaarheid van het restrisico.

Voor wat betreft de acceptatie van het restrisico dient ook het belang van de ontwikkeling meegewogen te worden.

De overige in de omgeving aanwezige risicobronnen zijn niet relevant voor deze ruimtelijke ontwikkeling.

Inventarisatie risicobronnen

Voor de inventarisatie van aanwezige risicobronnen, in de nabijheid van het plangebied, is de EV-signaleringskaart (op 4-8-2023) geraadpleegd, zie figuur 2. De planlocatie is in deze figuur met het rode vlak aangegeven.

Figuur 2. Risicobronnen (EV-signaleringskaart 04-08-2023).

De volgende risicobronnen zijn in de nabijheid van de ruimtelijke ontwikkeling geïnventariseerd.

Ten noorden van de planlocatie is een LPG-tankstation gevestigd. Dit betreft een Bevi-inrichting met een invloedsgebied (blauwe cirkels) van 150 meter. Het plangebied ligt niet binnen dit invloedsgebied. Ook ligt het plangebied buiten het $PR10^{-6}$ van het tankstation. Evenmin ligt het plangebied binnen het in de “Circulaire effectafstanden voor LPG-tankstations” genoemde brandaandachtsgebied van 60 meter en het explosieaandachtsgebied van 160 meter.

Het LPG-tankstation is op grond van het bovenstaande niet relevant voor deze ruimtelijke ontwikkeling.

In de omgeving van het plangebied ligt een hogedruk aardgastransportleiding (rode onderbroken lijn in figuur 2) van Gasunie met kenmerk N-502-44. De buisleiding valt onder het Bevb en heeft een invloedsgebied (blauwe doorgetrokken lijn), waarbinnen het plangebied gedeeltelijk is geprojecteerd. Dit houdt in dat de ruimtelijke ontwikkeling moet worden getoetst aan het Bevb. In dit advies wordt hier nader op ingegaan.

Ten noordoosten van het plangebied ligt eveneens een buisleiding met kenmerk N-502-05 die de Harlingerweg kruist. Bij navraag bij Gasunie op 1 september is gebleken dat deze buisleiding buitengebruik is gesteld en ook niet weer in gebruik zal worden genomen. Deze leiding is voor deze ruimtelijke ontwikkeling niet relevant.

Direct ten westen van de planlocatie is een aardgasontvangststation (GOS) van Gasunie met kenmerk N-359 gevestigd. Het gasontvangststation valt onder de regels van het Activiteitenbesluit milieubeheer waarvoor een veiligheidsafstand van 15 meter (blauwe zone begrensd met onderbroken blauwe lijn) voor kwetsbare objecten geldt. Het ruimtelijke plan ligt ruimschoots buiten de veiligheidsafstand van het GOS en wordt voldaan aan de regels van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Het GOS is niet relevant voor deze ruimtelijke ontwikkeling.

Iets verder in westelijke richting is een inrichting gevestigd met een gasflessendepot. Het gasflessendepot valt onder de regels van het Activiteitenbesluit milieubeheer en geldt er voor kwetsbare objecten een veiligheidsafstand van 15 meter (blauwe zone begrensd met onderbroken blauwe lijn). Het ruimtelijke plan ligt ruimschoots buiten de veiligheidsafstand en wordt voldaan aan de regels van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Het gasflessendepot is niet relevant voor deze ruimtelijke ontwikkeling.

In zuidwestelijke richting zijn een aantal windturbines geplaatst. Ten aanzien van kwetsbare objecten moet worden getoetst aan het $PR10^{-6}$ van de windturbines die wordt bepaald door de maximale werpafstand bij nominaal toerental. De ruimtelijke ontwikkeling ligt buiten deze zone, waardoor de windturbines niet relevant zijn voor deze ruimtelijke ontwikkeling.

Conclusie

Voor deze ruimtelijke ontwikkeling is alleen de hogedruk aardgastransportleiding N-502-44 relevant.

Beperkt kwetsbaar object of kwetsbaar object

Op grond van artikel 1 lid 1, letter b van het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) in combinatie artikel 1, lid 1, letter l onder a van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), worden woningen als kwetsbaar object aangemerkt. Het huidige gebruik van het voormalige schoonmaakbedrijf wordt aangemerkt als een beperkt kwetsbaar object. Bedrijfsgebouwen worden namelijk aangemerkt als beperkt kwetsbare objecten, zie artikel 1, lid, letter b onder g

Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat de grondgebonden woningen en de woongebouwen als kwetsbare objecten moeten worden aangemerkt.

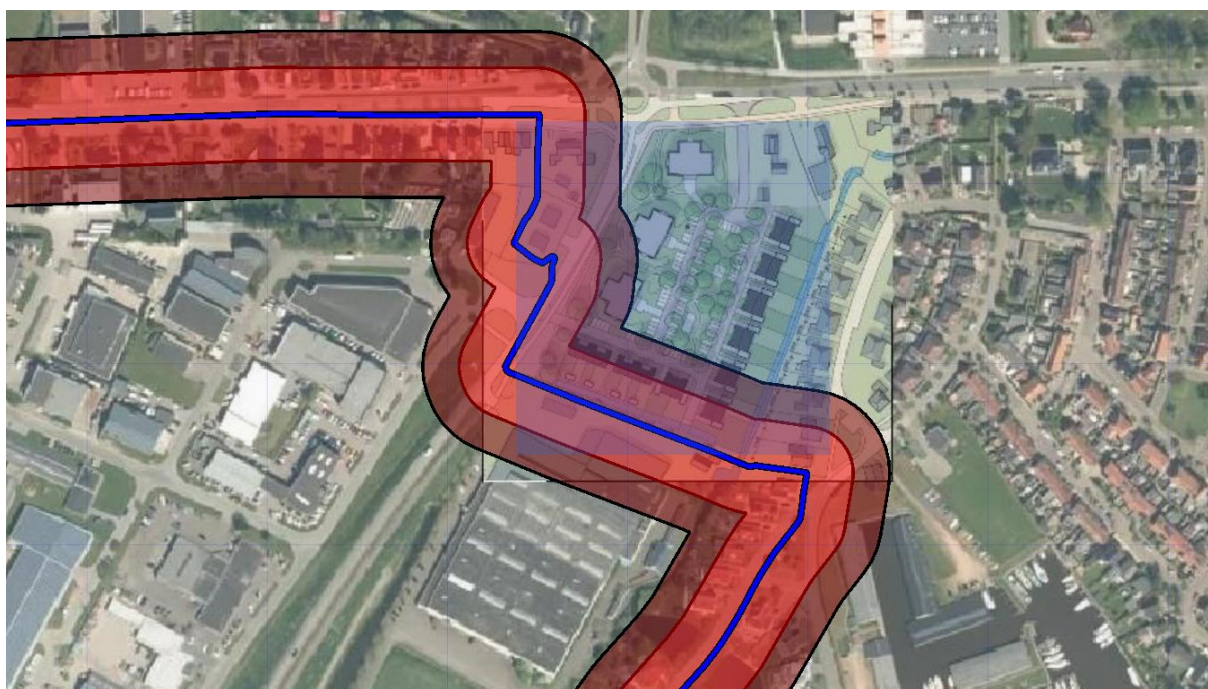
Hogedruk aardgastransportleiding

Het plangebied Ny Frishto ligt gedeeltelijk binnen het invloedsgebied van de hogedruk aardgastransportleiding N-502-44 van Gasunie Transport Services B.V. Omdat sprake is van een hogedruk aardgastransportleiding is het Bevb van toepassing. De leiding heeft, volgens de buisleidingdata van Gasunie en de EV-signaleringskaart, de volgende kenmerken:

Exploitant	Leidingnaam	Diameter (mm)	Druk (bar)	100% Letaliteitszone (m)	1% Letaliteitszone (invloedsgebied) (m)
Gasunie	N-502-44	115	40	25	45

Tabel 1: Gegevens hogedruk aardgastransportleiding

Op grond van het Bevb moet externe veiligheid worden beoordeeld als een ruimtelijke ontwikkeling in het invloedsgebied van een buisleiding plaatsvindt. Omdat de ruimtelijke ontwikkeling binnen het invloedsgebied ligt, is een risicoanalyse uitgevoerd voor het transport van gevaarlijke stoffen door deze buisleiding. De ligging van het plangebied (als transparant vierkant weergegeven in figuur 3) t.o.v. de buisleiding is in de figuur hierna weergegeven. De buisleiding is met de blauwe lijn aangegeven, het invloedsgebied (1% letaliteit) is met de bruine buffer en de 100% letaliteitszone is met de oranje buffer weergegeven.

Figuur 3: Ligging plangebied t.o.v. hogedruk aardgastransportleiding

Op grond van het Bevb dient de ruimtelijke ontwikkeling te worden getoetst aan het plaatsgebonden risico 10^{-6} en dient het groepsrisico te worden beoordeeld. Tevens moet de ligging van het plangebied ten opzichte van de belemmeringenstrook worden gecontroleerd.

Plaatsgebonden risico (PR) buisleidingen

Het plaatsgebonden risico van deze buisleidingen is op een afstand van 4 meter vanaf de transportleiding kleiner dan 10^{-6} per jaar en ligt daardoor binnen de belemmeringsstrook. De belemmeringenstrook bedraagt 4 meter aan weerszijden van de leiding. De belemmeringenstrook ligt aan de rand van het plangebied. Binnen de belemmeringenstrook komt geen bouwvlak te liggen. De ruimtelijke ontwikkeling zoals nu is aangevraagd voldoet aan de grenswaarde van het

plaatsgebonden risico 10^{-6} per jaar. Er geldt een grenswaarde, omdat de woningen kwetsbare objecten zijn.

Conclusie PR

Geconcludeerd kan worden dat het $PR10^{-6}$ per jaar, alsmede de ligging van de belemmeringen strook, geen belemmering vormt voor dit plan.

Groepsrisico (GR) buisleiding N-502-44

Het invloedsgebied van de hogedruk aardgastransportleiding bedraagt circa 45 meter vanaf de buisleiding. De 100% letaliteitszone bedraagt circa 25 meter vanaf de buisleiding. Het plangebied ligt deels binnen beide zones van deze transportleiding, waarvan een deel van de ruimtelijke ontwikkeling binnen het invloedsgebied ligt en vrijwel geheel buiten de 100% letaliteitszone is geprojecteerd. Binnen de 100% letaliteitszone liggen binnen de ruimtelijke ontwikkeling 2 grondgebonden woningen en de zuidelijk gelegen 10 grondgebonden woningen liggen voor circa 50% binnen deze zone. Binnen het invloedsgebied liggen binnen de ruimtelijke ontwikkeling in totaal 12 grondgebonden woningen (geel omkaderd) en één woongebouw met 8 wooneenheden. Het middelste woongebouw raakt het invloedsgebied.

Hieronder is een afbeelding met de ligging van de nieuw geprojecteerde woningen die binnen het invloedsgebied van de hogedruk aardgastransportleiding komen te liggen.

Figuur 4: Ligging wooneenheden t.o.v. het invloedsgebied

Wanneer een plan in het invloedsgebied van een buisleiding ligt moet een verantwoording van het groepsrisico plaatvinden.

Een beperkte verantwoording van het groepsrisico is voldoende als de toename van het groepsrisico kleiner is dan 10% en het totale groepsrisico minder dan 10% van de oriëntatiewaarde bedraagt (artikel 12, lid 3b Bevb in samenhang met artikel 8 Revb).

Bij een beperkte verantwoording moeten de personendichtheid binnen het invloedsgebied, de hoogte van het groepsrisico, de bestrijdbaarheid/beperking van de omvang van een incident en de zelfredzaamheid worden betrokken.

De hoogte van het groepsrisico binnen het invloedsgebied van voornoemde hogedruk aardgastransportleiding is voor zowel de huidige situatie als voor de toekomstige situatie, na realisatie van het plan, met het rekenprogramma Carola, versie 1.0.0.52 berekend.

Voor de groepsrisicoberekening vormt de populatie afkomstig van de BAG-populatieservice (04-08-2023) de basis voor de berekening. Op 02-08-2023 hebben wij buisleidingdata van Gasunie ontvangen die nodig is voor de berekening van het groepsrisico in het programma Carola.

In figuur 5 is van de hogedruk aardgastransportleiding het rekengebied in Carola weergegeven. De woningen in het plangebied zijn in deze figuur geel omkaderd. Van de bestaande bebouwing is de populatie wonen met groene polygoonpunten weergegeven en de populatie van bedrijven die zijn verdeeld in semi continue en dagdienst-bedrijven zijn met de blauwe punten weergegeven. De bruine punten zijn als evenement aangegeven en geldt in dit geval voor een sportterrein.

Figuur 5: Rekengebied buisleiding N-502-44

Populatie

De populatiedichtheid is gebaseerd op de populatiegegevens afkomstig van de BAG-populatieservice. Voor de nieuwe situatie is de dichtheid van de bestaande situatie aangevuld met de populatie van de nieuwe woonbestemming Ny Fristho onder aftrek van de populatie van de huidige bestemming “Bedrijventerrein” die momenteel nog geldig is op de locatie van de beoogde planontwikkeling. De volgende populatiegegevens zijn voor het opstellen van de QRA gehanteerd.

Populatiebestanden Populatieservice bestaande situatie

label	Type	Aantal	Percentage Personen	
			dag	nacht
Bestaande woningen selectiegebied	Wonen	247	50	100
Bedrijven dagdienst	Werken	565	100	0
Bedrijven bestemming geprojecteerd plangebied semi continue	Werken	40/ha	100	30
Bedrijven semi continue	Werken	278	100	30
Hotel	Wonen	30	0	100
Sportterreinen	Evenement	3	100	100

Populatiepolygonen van de ruimtelijke ontwikkeling

Label	Type	Aantal	Percentage Personen	
			dag	nacht
Grondgebonden woningen (12)	Wonen	28.8	50	100
Grondgebonden woningen (10)	Wonen	24.0	50	100
Woongebouw Zuid	Wonen	19.2	50	100
Woongebouw Midden	Wonen	19.2	50	100
Woongebouw Noord	Wonen	24.0	50	100

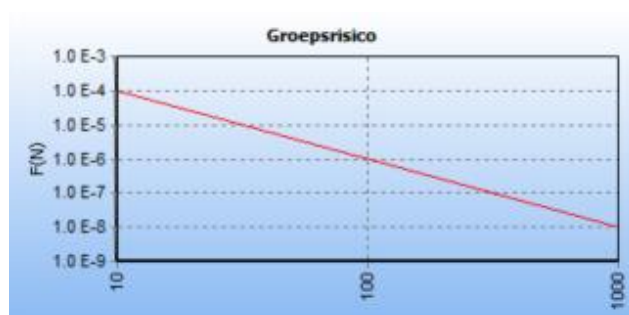
Tabel 2: Populatiegegevens QRA

Huidige situatie

Het plangebied heeft volgens het vigerende bestemmingsplan "Franker Zuid", onherroepelijk vastgesteld op 17 mei 2018, de enkelbestemming "Bedrijventerrein".

Voor het berekenen van de hoogte van het groepsrisico van de huidige situatie is voor het plangebied gerekend met een populatie van 40 personen/ha. Het voormalige fabrieksterrein ligt buiten het invloedsgebied van de transportleiding maar het bouwvlak van de bestemming Bedrijventerrein ligt wel deels binnen het invloedsgebied van de transportleiding.

Het berekende groepsrisico voor de huidige en de nieuwe situatie is in figuur 6 weergegeven.

Figuur 6: Groepsrisicocurve bestaande en nieuwe situatie N-502-44

Figuur 7: Relevante km leiding van N-502-44 (groene lijn)

Het groepsrisico is berekend over een maximale lengte van 1 kilometer buisleiding, zoals in figuur 7 met de groene lijn is weergegeven.

Uit figuur 6 kan worden opgemaakt dat zowel in de huidige situatie als voor de nieuwe situatie geen groepsrisico wordt berekend. Het aantal potentiële slachtoffers bedraagt 0.

Advies externe veiligheid

Vanuit extern veiligheidsoogpunt heeft het de voorkeur dat geen nieuwe kwetsbare objecten binnen een 100% letaliteitszone worden toegestaan. Wellicht biedt het plangebied nog enige ruimte om de 12 grondgebonden woningen buiten de 100% letaliteitszone te projecteren.

Wanneer de gemeente de ontwikkeling wel wenst toe te staan zal zij een afweging moeten maken of er brandveiligheidsmaatregelen aan het gebouw moeten worden getroffen, waardoor wordt geborgd dat personen binnenshuis niet komen te overlijden als gevolg van een fakkelbrand die kan voortkomen uit een lek of breuk in de hogedruk aardgastransportleiding.

Omdat de ruimtelijke ontwikkeling gaat om de introductie van een aantal kwetsbare objecten binnen het invloedsgebied van een hogedruk aardgastransportleiding, is de zelfredzaamheid van personen een punt van aandacht. De zelfredzaamheid heeft betrekking op de mogelijkheden voor personen in het invloedsgebied om zichzelf in veiligheid te brengen (of in veiligheid gebracht te worden). Niet zelfredzame personen binnen een invloedsgebied van een risicobron zijn vanuit hulpverleningsperspectief onwenselijk. Er wordt vanuit gegaan dat de bewoners als voldoende zelfredzaam worden aangemerkt die zichzelf in veiligheid kunnen brengen als dat nodig mocht zijn.

Om het woongebied te kunnen ontluchten moet in ieder geval van de bron af kunnen worden gevlucht. Wanneer een incident met een aardgastransportleiding ter hoogte van het plangebied plaatsvindt, treedt er een hoge warmtestraling op. Als gevolg daarvan moet er rekening mee worden gehouden dat het ontluchten van een aantal woningen die (deels) binnen de 100% letaliteitszone liggen, geen overlevingsperspectief biedt.

Omgevingswet

Vanaf 1 januari 2024 wordt de Omgevingswet van kracht en gaan er voor externe veiligheid brand-, explosie- en gifwolkaandachtsgebieden gelden, zie in dat kader artikel 5.12 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (BKL).

Zo gaan er voor hogedruk aardgastransportleidingen brandaandachtsgebieden gelden. Het brandaandachtsgebied van de hogedruk aardgastransportleiding N-502-44 is ongeveer gelijk aan het huidige invloedsgebied en wordt begrensd op circa 45 meter vanaf de leiding. Op 45 meter afstand is de warmtestraling ten hoogste 10 kW/m².

In het Omgevingsplan moet op grond van artikel 5.15 BKL rekening worden gehouden met het hiervoor genoemde brandaandachtsgebied. Binnen het brandaandachtsgebied moet rekening worden gehouden met de kans op overlijden van een groep van meer dan 10 personen per jaar als rechtstreeks gevolg van een calamiteit, in deze situatie, van een activiteit: "het exploiteren van een buisleiding".

Hier wordt in ieder geval aan voldaan als er geen kwetsbare gebouwen binnen het brandaandachtsgebied worden toegelaten of dat wordt gewaarborgd dat op die locaties waar kwetsbare gebouwen zijn toegelaten, maatregelen zijn getroffen om personen te beschermen die binnen de gebouwen verblijven of dat het aantal personen beperkt is.

Het bevoegd gezag heeft bij het toelaten van een kwetsbaar gebouw de mogelijkheid om binnen het aandachtsgebied een brandvoorschriftengebied in het omgevingsplan op te nemen. Dit is niet verplicht, omdat het in deze situatie niet gaat om een zeer kwetsbaar gebouw. Het voorschriftengebied geldt alleen voor nieuwbouw. Als er een voorschriftengebied geldt dan gelden aanvullende bouwkundige veiligheidsmaatregelen van het Besluit bouwwerken leefomgeving (BBL). De begrenzing van het voorschriftengebied moet in het omgevingsplan zijn vastgelegd.

In deze situatie is een brandvoorschriftengebied niet echt zinvol, omdat er volgens de QRA niet meer dan 10 slachtoffers zijn te verwachten.

Verantwoording groepsrisico

Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevb)

Zoals bovenstaand is verwoord, valt het plangebied deels binnen het invloedsgebied van een hogedruk aardgastransportleiding. Dit houdt in dat het groepsrisico moet worden verantwoord.

De wettelijk verplichte onderdelen van een uitgebreide verantwoording groepsrisico (Bevb) zijn:

- a. de aanwezige dichtheid van personen in het invloedsgebied van de buisleidingen op het tijdstip waarop het plan wordt vastgesteld;
- b. het groepsrisico per km buisleidingen en de bijdrage ten gevolge van de vaststelling van het plan;
- c. indien mogelijk de maatregelen ter beperking van het GR die worden toegepast door de exploitant van de buisleiding;
- d. nut en noodzaak van de voorgenomen ontwikkeling;

- f. de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval, en
- g. de mogelijkheden voor personen die zich bevinden in het invloedsgebied van de buisleiding die het groepsrisico mede veroorzaakt, om zich in veiligheid te brengen indien zich een ramp of zwaar ongeval voordoet.

Op grond van artikel 12 lid 2 van het Bevb heeft Brandweer op 4 september 2023 een advies uitgebracht ten aanzien van bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid (onderdelen f en g).

Zoals in deze rapportage eerder is vermeld, is gebleken dat er geen groepsrisico is berekend in de uitgevoerde kwantitatieve risico analyse. In verband hiermee kan dan worden volstaan met een beperkte verantwoording van het groepsrisico. Dit houdt in dat hiervoor genoemde onderdelen c en d niet in de verantwoording hoeven te worden meegenomen. Dat er geen groepsrisico is berekend is het gevolg van de ruimtelijke situatie, waarbij vrijwel geen populatie binnen de 100% letaliteitszone van de hogedruk aardgastransportleiding aanwezig is. Daarnaast heeft de faalfrequentie van de aardgastransportleiding invloed op de hoogte van het berekende groepsrisico.

In de toelichting van het bestemmingsplan moet voor deze situatie worden ingegaan op de volgende onderdelen van het groepsrisico:

Ad a en b:

De hoogte van het groepsrisico en de invloed van de ruimtelijke ontwikkeling op het groepsrisico is met de QRA van 04-08-2023 in beeld gebracht. De ruimtelijke ontwikkeling laat geen toename van het groepsrisico zien. Het totale groepsrisico bedraagt 0 slachtoffers.

Ad f en g:

Op grond van artikel 12 lid 2 van het Bevb heeft Brandweer op 4 september 2023 een advies uitgebracht ten aanzien van bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid (onderdelen f en g).

Advies Brandweer Fryslân

Brandweer Fryslân heeft op 4 september 2023 een advies, zoals hieronder samengevat is vermeld, aan de gemeente uitgebracht.

Geadviseerd wordt enkele preventieve maatregelen aan de gebouwen die binnen het invloedsgebied liggen te treffen. Brandweer Fryslân adviseert het volgende:

- De gevels, beglazing en kozijnen dusdanig uit te voeren dat deze brandwerend zijn.
- Trappenhuizen aan de andere zijden van alle gebouwen te situeren dan de zijde waar de risicobron is gelegen.

Ongeacht of de woningen binnen of buiten de 100%- en/of 1% letaliteitszone van de transportleiding worden gesitueerd, adviseert Brandweer Fryslân verder om:

- Alle gebouwen te voorzien van vluchtroutes van de leiding af en te zorgen dat ook vanuit de grondgebonden woningen van de bron af gevlucht kan worden.
- Het scenario (dreigende) fakkelbrand en het bijbehorende handelingsperspectief te communiceren met de initiatiefnemer en de toekomstige bewoners in het plangebied. Waarbij moet worden benadrukt dat de brandweer niet zal kunnen inzetten binnen het plangebied, omdat bij een dergelijk incident de warmtestraling nog circa 4 kW/m² bedraagt op een afstand van 80 meter van de buisleiding. Dit betekent voor aanwezigen binnen het plangebied dat deze op zichzelf zijn aangewezen als het gaat om het gebied te ontvluchten.

- Op basis van het Bevb een verantwoording van het groepsrisico op te stellen, indien het plan binnen het invloedsgebied ligt. De aspecten van het brandweer advies dienen daarbij als basis.
- Door de Fumo contact op te laten nemen met Gasunie over de buisleiding met kenmerk N-502-05.
- Te borgen dat de brandweer het plangebied kan bereiken door te voldoen aan de eisen qua wegen (afmetingen, tonnages en bochtstralen), zoals in paragraaf 4.3 van het brandweeraadvies is vermeld.
- Gegevens aan te leveren betreffende de indeling van de drie woongebouwen, i.v.m. ontvluchting, locatie trappenhuizen, indeling en diepte van de appartementen. Evenals enige info qua afmetingen van de grondgebonden woningen. Dit om te kunnen adviseren m.b.t.:
 - o de inzetdiepte bij brand i.r.t. de benodigde opstelplaatsen;
 - o de vraag of het wenselijk is dat de brandweer middels een hoogwerker de woongebouwen moeten kunnen bereiken;
 - o de vraag of en waar eventueel extra brandkranen benodigd zijn.
- De mogelijkheid van het vestigen van een 'woonfunctie voor zorg' binnen het plangebied in het bestemmingsplan uit te sluiten.
- Brandweer Fryslân te betrekken bij de verdere uitwerking van de adviezen van de brandweer en de verdere uitwerking en realisatie van het gehele plangebied.

Algemeen toetsingskader

Externe veiligheid gaat om het beperken van de kans op en het effect van een ernstig ongeval voor de omgeving door:

- het gebruik, de opslag en productie van gevaarlijke stoffen (inrichtingen);
- het transport van gevaarlijke stoffen (buisleidingen, wegen, waterwegen en spoorwegen);
- het gebruik van luchthavens.

Het externe veiligheidsbeleid richt zich op het beperken van de risico's voor de burger door bovengenoemde activiteiten. Hiertoe zijn risico's gekwantificeerd, namelijk door middel van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Plaatsgebonden risico (PR)

Het PR is de berekende kans per jaar, dat een persoon overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval bij een risicobron, aangenomen dat hij op die plaats permanent en onbeschermd verblijft.

Groepsrisico (GR)

Dit is de kans dat een groep mensen overlijdt door een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het GR moet worden gezien als een maat voor maatschappelijke ontwrichting.

Het externe veiligheidsbeleid is verankerd in diverse wet- en regelgeving. De volgende besluiten zijn relevant:

1. Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)

Met het Bevi zijn risiconormen voor externe veiligheid met betrekking tot bedrijven met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd.

2. Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb)

Op basis van het Bevb dienen plannen, vergelijkbaar met het Bevi, te worden getoetst aan de grens- en richtwaarde voor het PR en de oriëntatiewaarde voor het GR.

3. Basisnet

Het basisnet is een landelijk aangewezen netwerk voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Binnen bepaalde grenzen wordt dit vervoer over de weg, binnenwater en spoor gegarandeerd. Het basisnet heeft betrekking op de Rijksinfrastructuur: hoofdwegen (snelwegen), hoofdwaterwegen (binnenwateren) en hoofdspoorwegen (enkele uitzonderingen daargelaten). Het basisnet is vastgelegd in onder andere de Wet vervoer gevaarlijke stoffen.

4. Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt)

Voor ruimtelijke ordening in relatie tot de transportroutes is het Bevt opgesteld. Hierin zijn de regels voor de ruimtelijke ordening rondom het basisnet wettelijk vastgelegd.

5. Activiteitenbesluit milieubeheer (Activiteitenbesluit)

Het Activiteitenbesluit en de daarbij behorende regeling is de opvolger van een groot aantal AMvB's. In het Activiteitenbesluit staan algemene regels voor verschillende milieuaspecten, zoals veiligheidsafstanden waaraan voldaan moet worden.

Verantwoordingsplicht

In het Bevi, Bevb en het Bevt is onder andere een verantwoordingsplicht GR opgenomen. Deze verantwoording houdt in dat in bepaalde gevallen planologische keuzes moeten worden onderbouwd en verantwoord door het bevoegd gezag.

Risicobron

Risicobronnen zijn:

- milieubelastende activiteiten die zijn genoemd in bijlage 7, 8, 9 en 10 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (BKL);
- risicobronnen die niet in de bijlage van het BKL zijn vermeld maar waarvoor wel de risico's moeten worden berekend;
- bedrijfsmatige activiteiten die een risico voor de omgeving kunnen vormen, zoals bijvoorbeeld energieopslagsystemen (EOS). Geldt niet voor EOS'en voor privégebruik.